

UŽITNÝ VZOR

(11) Číslo dokumentu:

31 054

(13) Druh dokumentu: **U1**

(51) Int. Cl.:

B44F 3/00 (2006.01)
B44C 3/00 (2006.01)
E04H 13/00 (2006.01)
A47G 33/02 (2006.01)
A01K 47/04 (2006.01)

(19)
ČESKÁ
REPUBLIKA

ÚŘAD
PRŮMYSLVÉHO
VLASTNICTVÍ

(21) Číslo přihlášky: **2017-33805**
(22) Přihlášeno: **07.06.2017**
(47) Zapsáno: **26.09.2017**

- (73) Majitel:
MgA. Bc. Jan Trejbal, Praha 6, CZ
- (72) Původce:
MgA. Bc. Jan Trejbal, Praha 6, CZ
- (74) Zástupce:
PATENTOVÁ KANCELÁŘ, Mgr. Hana Jirkalová,
Michelská 18/12a, 140 00 Praha 4

- (54) Název užitého vzoru:
Krajinný prvek

CZ 31054 U1

Krajinný prvek

Oblast techniky

Řešení se týká krajinného prvku, který plní funkci orientační, entomologicky-ochranářskou a sakrální.

5 Dosavadní stav techniky

Již od pradávna si lidé různě označovali důležitá místa v krajině ne jen pro lepší orientaci v ní. Tyto krajinné prvky byly vytvořeny ze dřeva, kamene, později z kovu a nyní i z plastu nebo skla, případně kombinací několika materiálů. Bylo období, kdy nastal velký rozmach stavění těchto krajinných prvků, které měly zpočátku převažující orientační funkci a s rozvojem náboženství
10 přibíraly funkci sakrální a z tohoto důvodu se jim u nás říkalo boží muka. Celé generace obyvatel opravovaly a udržovaly tyto krajinné prvky, aby co nejdéle sloužily svému účelu.

V poslední době s rozvojem dopravní infrastruktury, vyšší vzdělanosti obyvatel a rozmachem techniky (např. GPS) pro orientaci v krajině, došlo k velkému úpadku výstavby nových krajině - sakrálních prvků.

15 Současný stav je již neudržitelný, protože obyvatelé krajiny musí dlouhodobě pečovat o své okolí nejen na úrovni zemědělské, ale i kulturní. Navíc, pokud se nacházíme v tzv. post-agrární etapě, kdy zemědělství není hlavním zdrojem obživy, je přirozené, že bude vznikat čím dál větší tlak na ochránářské a kulturní využití krajiny. Důkazem jsou například dnes zhusta vznikající okrašlovací sdružení (spolky), navazující na naše tradice před rokem 1935.

20 Podstata technického řešení

Uvedené nedostatky odstraňuje krajinný prvek podle technického řešení, jehož podstata spočívá v tom, že je vytvořen z povětrnostně odolného materiálu a skládá se ze tří základních částí a to z podstavce, nohy a hlavy, přičemž v noze a/nebo v hlavě je vytvořen reliéf, hlava je s nohou připevněna chemickou kotvou a v podstavci je alespoň jeden otvor pro ukotvení krajinného prvku
25 k základové desce na její alespoň jeden trn.

Krajinný prvek podle technického řešení svým umístěním plní funkci orientační, jeho včelí domek a broukoviště mají funkci ochranářskou a jeho specifický reliéf, např. kříž nebo soška svätce či svätice, a tvar nohy i hlavy plní funkci sakrální.

Krajinný prvek podle technického řešení je charakterizován tím, že je vytvořen z betonu a má bílou až bílo-šedou barvu s barevnou krytkou reliéfu do hlavy. Barva uvedeného prvku může být libovolná, podle přání objednavatele, ale vhodná je i barva matně černá nebo matně bílá nebo barvy přírodního betonu (umělý kámen). Krytka jednak zabraňuje neoprávněnému vytahování včelího domku z prvku (vandalismus) a k lepší orientaci samotného hmyzu (použití základních RGB barev). Krajinný prvek podle technického řešení je dále charakterizován tím, že jeho podstavec a noha jsou kompaktní a hlava je k noze připevněna trny (chemickou kotvou). Prvek podle
35 technického řešení je také charakterizován tím, že v horní polovině nohy je tvar kříže procházející celým tělesem nohy. Tvar kříže může být i probarven světloprostupným plastem (typu Pespex), případně je pouze zahlouben do nohy a/nebo je tam instalováno osvětlení.

Dále je krajinný prvek podle technického řešení charakterizován tím, že jeho uložení do krajiny
40 podléhá požadavkům na nejvhodnější oslunění pro hmyz (například včely samotárky). Hlava a v ní včelí domek má být orientován jižním nebo jiho-západním směrem. Důležitá je také závětrnost místa.

Krajinný prvek podle technického řešení se vyrábí tak, že do připravené dvojdišné formy, nejlépe z polymeru, sádry nebo dřeva, se nalije bílý vláknocementový beton, vibruje se a nechá zatvrdnout. Bílá až bílo-šedá barva betonu se osvědčila jako nejvýhodnější za předpokladu, kdy bude
45 v části hlavy barevný krycí prvek, jednak zabraňující neoprávněnému vytahování včelího domku z prvku a k lepší orientaci samotného hmyzu (použití základních RGB barev).

Po odformování se jednotlivé odlitky povrchově upraví, do hlavy se usadí včelí domek (jednoduchá konstrukce z přírodních materiálů) nebo se do ní vloží socha a v horní části nohy se vytáhne (předem umístěná do formy) vložka ve tvaru kříže, který prochází celou tloušťkou nohy. Do podstavce se vloží prvky broukoviště (jednoduchá konstrukce z přírodních materiálů) nebo podstavec zůstane prázdný. Hlava může být také prázdná a ani v noze nemusí být vždy vytvořen reliéf ve tvaru kříže. Je samozřejmé, že reliéf může být libovolného tvaru. Jednotlivé připravené díly se odborně dopraví na vybrané místo a krajinný prvek se postaví na dobře viditelném místě na předem připravenou základovou desku s trny z kovu. Před nasazením krajinného prvku na trny se do otvorů v podstavci vloží cementová směs, aby se krajinný prvek pevně spojil se základovou deskou. Je možné, aby v dolní části nohy byly vkládány svíčky od přichozích. Podle aktuální potřeby je na tento prvek umístěn nápis nebo znak.

Podstatná je entomologicko-ochranářská funkce krajinného prvku podle technického řešení. V minulosti nalézáme velké množství odkazů na včelstvo a brouky v souvislosti s křesťanskou tradicí, které jsou vzorem pracovitosti apod., nikdy zatím ovšem nedošlo k propojení entomologicky ochranného a sakrálního účelu v podobě originálně navrženého objektu. Obecně nutná ochrana včel samotárek či včelstev nebo jiného hmyzu je zde ideálně propojena s funkcí orientační. V neposlední řadě je zde i sakrální funkce tohoto prvku, kdy například lomený tvar hlavy evokuje gotické žebrové systémy a trojjedinnost, nebo tvar kříže jdoucího napříč celou hmotou nohy odkazuje průhledem zvědavého návštěvníka k podstatnosti okolní krajiny. Podobné principy (z hlediska kompozice sakrálních objektů v krajině) lze naposledy vypořádat u nás ve vrcholném baroku.

S ohledem na požadovanou potřebnou trvanlivost krajinného prvku podle technického řešení a jeho odolnost vůči povětrnostním vlivům je výhodné, když je vyroben z betonu/umělého kamene, keramiky, přírodního kamene, porcelánu, tvrdého dřeva, plastu nebo skla. Pouze krytka v hlavě je z barveného plastu nebo nabarvený kov.

Tvarově a velikostí je krajinný prvek podle technického řešení velice variabilní a lze ho připravit vždy podle individuálních potřeb. Jeho funkce orientační, entomologicko-ochranářská, sakrální a zdobná, případně propagační, je nepopíratelná a jeho výroba i následná údržba je velice jednoduchá.

Entomologicko-ochranné objekty - broukoviště i hmyzí domky dnes sice existují, jsou dokonce často nabízeny v hobby-marketech, nenabízejí ovšem nikdy propojení s výše popsanou sakrálně-církevní rovinou za pomoci vhodného designu, přičemž o jejich umělecké hodnotě či orientační funkci v krajině nelze vůbec mluvit.

Objasnění výkresů

Na přiložených výkresech je na Obr. 1 perspektivně znázorněn celý krajinný prvek podle technického řešení.

Na Obr. 2 je krajinný prvek podle technického řešení znázorněn v čelním pohledu, na Obr. 3 je vykreslen z boku.

Na Obr. 4 jsou v perspektivě schematicky znázorněny charakteristické detaily krajinného prvku podle technického řešení.

Příklady uskutečnění technického řešení

Příklad 1

Krajinný prvek podle technického řešení o výšce 2,117 m byl přihlašovatelem připraven tak, že do předem připravené dřevěné formy na hlavu 3 a nohu 2 spojenou s podstavcem 1 byl nalit bílý vláknocementový beton (cement, vlákna, voda, barvené kamenivo, bílý písek) a ponechán 5 dnů ztuhnout, přičemž byl předem ve formě zabezpečen průnik kříže 5 nohou 2 a reliéf z jedné strany hlavy 3. Potom byly oba odlitky vyňaty z formy a povrchově upraveny, vyhlazeny, osazeny doplňky (krytka 8 včelího domku 6, včelí domek 6) a odvezeny na místo konečné instalace krajinného prvku podle technického řešení.

Tam byl podstavec 1 s nohou 2 pevně připevněn na předem připravenou základovou desku 9 (patku), nejlépe z betonu, ze které kolmo vyčnívaly čtyři kovové trny o délce 200 mm a přesně zapadly do čtyř otvorů v podstavci 1. Před spojením byly obě styčné plochy opatřeny principy chemické kotvy. Noha 2 s podstavcem 1 měla šestiboký kónický tvar, zužující se k hlavě 3, která
 5 byla na své spodní straně opatřena 3 kovovými trny o délce 100 mm, které velikostí přesně odpovídaly 3 otvorům v horním konci nohy 2. Před nasazením hlavy 3 na nohu 2 byly styčné plochy opatřeny principy chemické kotvy pro pevné spojení nohy 2 s hlavou 3. Kulovitá hlava 3 byla nakonec osazena ve svém reliéfu včelím domkem 6, který byl zakryt barevnou krytkou 8 z plastu nebo kovu. Ta byla upevněna šrouby 4. V podstavci 1 byl připraven prostor pro broukoviště 7.
 10 Na výslovnou žádost objednavatele krajinného prvku podle technického řešení byl do paty tohoto prvku připevněn symbol města nebo údaj o sponzoringu. Krajinný prvek podle technického řešení v různých variantách vážil dle použité hmoty od 200 do 450 kg.

Příklad 2

Krajinný prvek podle technického řešení o výšce 2,117 m byl přihlašovatelem připraven postupem podle Příkladu 1 s tím rozdílem, že noha 2 byla v reliéfu kříže 5 opatřena průhlednými barevnými prvky z Perspexu. V podstavci 1 nebylo umístěno broukoviště 7.

Příklad 3

Krajinný prvek podle technického řešení o výšce 2,117 m byl přihlašovatelem připraven postupem podle Příkladu 1 s tím rozdílem, že v hlavě 3 nebyl umístěn včelí domek 6, ale socha panny Marie nebo jiný sochařský objekt sakrálního významu. Broukoviště 7 bylo ponecháno.

Příklad 4

Krajinný prvek podle technického řešení o výšce 3 m byl přihlašovatelem připraven postupem podle Příkladu 1 s tím rozdílem, že noha 2 s podstavcem 1 měla tvar kuželovité a hlava 3 byla kulatá.
 25 Do základové desky 9 byl přiveden elektrický proud a ve svislé ose podstavce 1 s nohou 2 byl vytvořen tunel o průměru 50 mm, kterým byl provlečen elektrický kabel k halogenové žárovce, umístěné v kříži 5 v noze 2. Osvětlením 10 došlo k podstatnému zviditelnění krajinného prvku podle technického řešení a to zejména při stmívání a v noci.

Příklad 5

30 Krajinný prvek podle technického řešení o výšce 1 m byl přihlašovatelem připraven postupem podle Příkladu 1 s tím rozdílem, že noha 2 s podstavcem 1 měla tvar čtyřbokého komolého hranolu a hlava 3 byla krychle. Kříž 5 o výšce 250 mm neprostupoval celou nohou 2 a nevytvořil v ní průhled, ale byl jen 50 mm zahlouben do nohy 2.

Průmyslová využitelnost

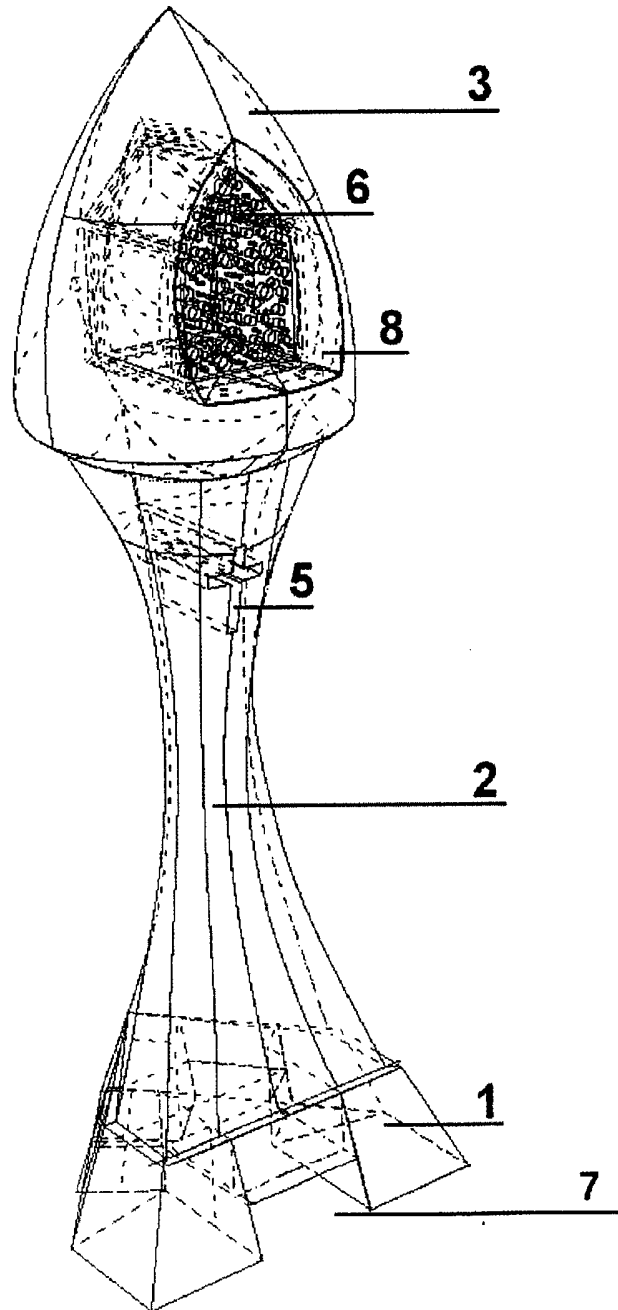
35 Nový krajinný prvek v sobě ideálně spojuje funkci orientační, entomologicky-ochranářskou, sakrální a uměleckou. Umožňuje dobrou orientaci v krajině, chrání hmyz a zejména včely, usnadňuje studium jejich chování. Navozuje umělecký dojem pro kolemjdoucí a podporuje duchovní rozvoj a orientaci v krajině. Je velice odolný a snadno vyrobitelný.

NÁROKY NA OCHRANU

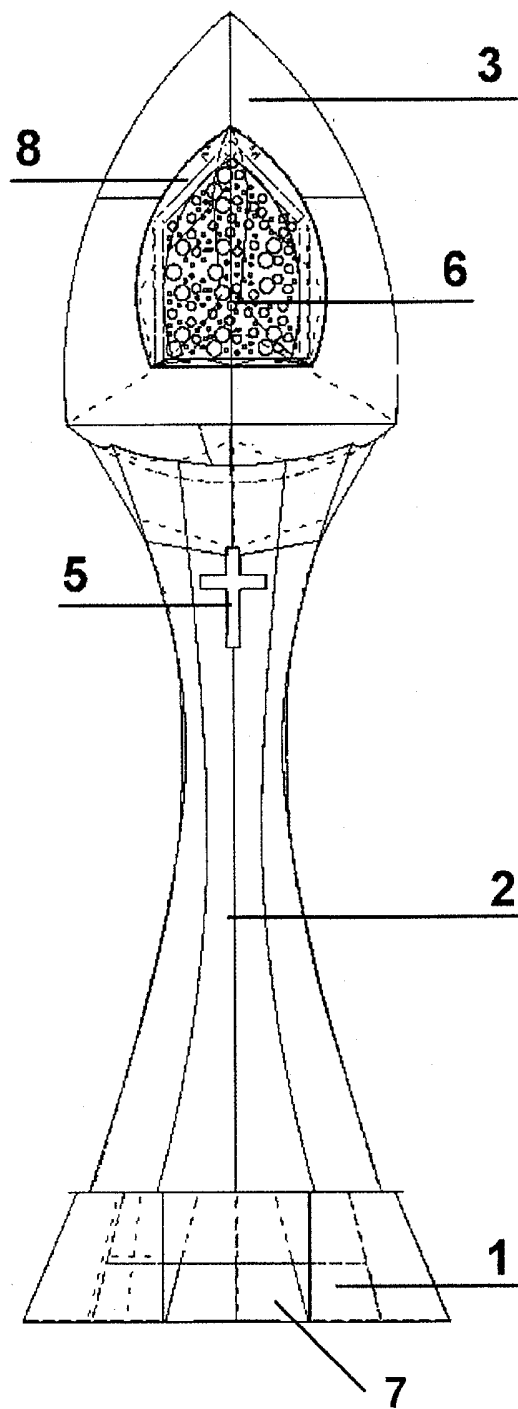
40 1. Krajinný prvek, **vyznačující se tím**, že je vytvořen z povětrnostně odolného materiálu a skládá se ze tří základních částí a to z podstavce (1), nohy (2) a hlavy (3), přičemž v noze (2) a/nebo v hlavě (3) je vytvořen reliéf, hlava (3) je s nohou (2) připevněna chemickou kotvou a v podstavci (1) je alespoň jeden otvor pro ukotvení krajinného prvku k základové desce (9) na její alespoň jeden trn.

2. Krajinný prvek podle nároku 1, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že je vytvořen z vláknoce-
mentového barveného betonu a má bílou až bílo-šedou barvu.
3. Krajinný prvek podle nároku 1, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že jeho podstavec (1)
a noha (2) jsou kompaktní těleso.
- 5 4. Krajinný prvek podle nároku 1, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že reliéf v noze (2) má tvar
kříže (5) prostupující celým tělesem nohy (2).
5. Krajinný prvek podle nároku 1, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že včelí domek (6) v reli-
éfu hlavy (3) je chráněn barevnou krytkou (8) upevněnou v hlavě (3) šrouby (4).
- 10 6. Krajinný prvek podle nároku 1, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že v podstavci (1) je vytvo-
řeno broukoviště (7).
7. Krajinný prvek podle nároku 1, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že je opatřen osvětlením
(10).
8. Krajinný prvek podle nároku 1, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že je na něm umístěn ná-
pis nebo znak.

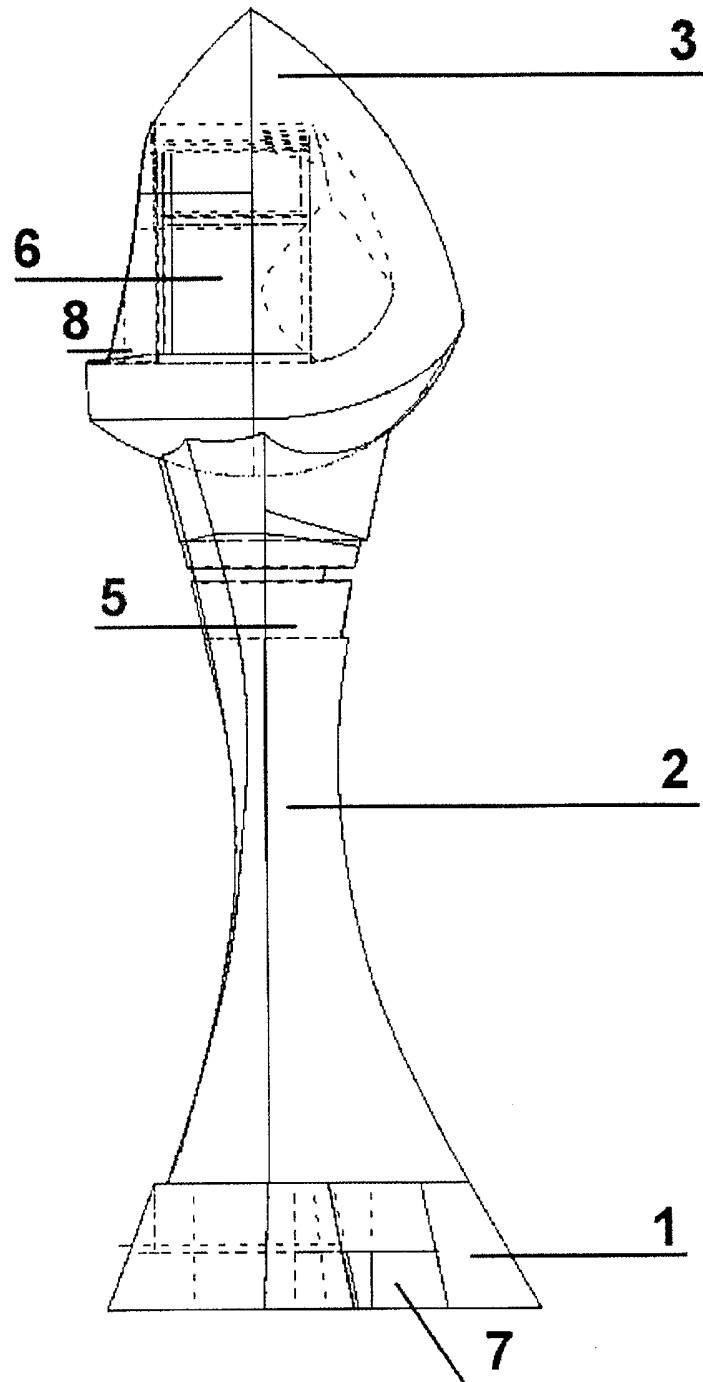
4 výkresy

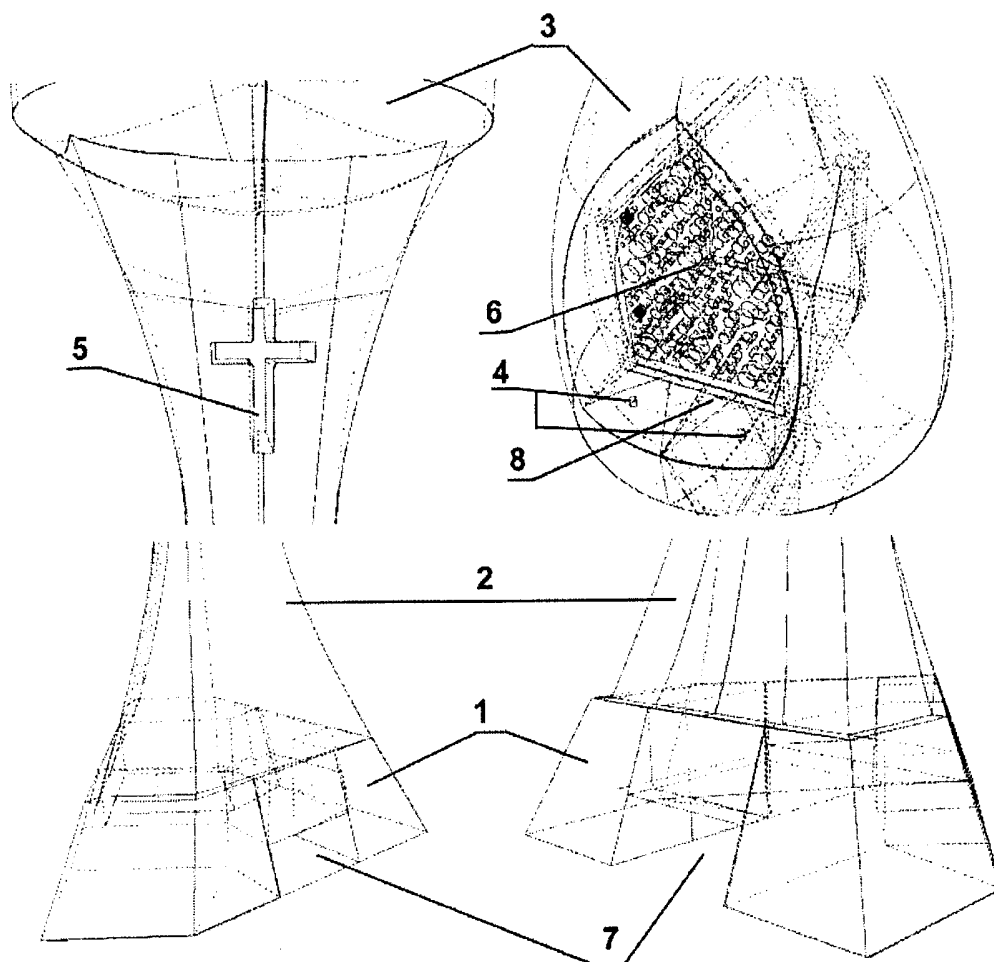
Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

Obr. 4

Konec dokumentu
